

Grote Letter uitgave

Beter voor Lelystad

verkiezingsprogramma 2018-2022

Beter voor Lelystad

In 2017 heeft Lelystad met diverse festiviteiten gedurende het jaar haar vijftigste verjaardag gevierd. Een hoogtepunt was het bezoek van de Koning op 15 november. Onze Koning, die zelf ook zijn vijftigste verjaardag in 2017 mocht vieren, bezocht op die dag ook enkele stadsgenoten van het eerste uur. Hij luisterde naar hun indrukwekkende verhalen. Verhalen over de begintijd, over de uitdagingen waar men toen mee te maken had maar vooral ook verhalen over hoe fijn het is om in onze stad te werken, te wonen en te leven.

Onze nog zeer jonge stad is een stad waar we trots op mogen zijn. Of je nu oud bent of jong, hier bent geboren of hier bent komen wonen. Waar de polderpioniers de basis hebben gelegd voor een nieuwe, unieke samenleving is het nu aan de volgende generaties om verder te bouwen aan onze mooie, groene stad.

In dat proces wil het CDA ook in Lelystad haar verantwoordelijkheid nemen. De afgelopen jaren hebben we dat vanuit de oppositie gedaan. Vanuit een actieve rol in de gemeenteraad hebben we ons ingezet om de koers van het stadsbestuur zoveel mogelijk te sturen in een richting die goed is voor ons allemaal. We zijn kritisch geweest als er keuzes gemaakt moesten worden. Bij die keuzes gaat het voor het CDA niet altijd om economisch belang, om meer inkomsten of minder uitgaven. Het gaat voor ons ook om de mens achter die keuzes. Om het welzijn van alle inwoners van de stad.

Het CDA is een brede middenpartij. Een partij voor iedereen. Want een plaatselijke samenleving is een gemeenschap van en voor iedereen. Een gemeenschap waarin iedereen mee kan doen, op eigen kracht of soms met een duwtje in de rug. Een gemeenschap waarin we met elkaar verantwoordelijkheid nemen. Om die stap te zetten die soms net even nodig is om het werken, wonen en leven in onze stad nog fijner te maken. Voor onszelf en voor de ander.

Anno 2017 gaat het ook in Lelystad weer voor de wind. De lokale economie trekt aan. Niet in de laatste plaats door ontwikkelingen als de nieuwe luchthaven Lelystad Airport, de

overslaghaven Flevokust, ontwikkelingen in het Batavia Kwartier en in het Stadshart. Maar we zijn er nog niet. In Lelystad doen nog steeds veel jongeren een beroep op hulp, hebben nog steeds veel inwoners geen inkomen uit arbeid en zijn er eenzame stadgenoten. De verwachte groei van de stad maar bijvoorbeeld ook van het aantal senioren vraagt onze aandacht.

Ook in de komende jaren zullen er dus keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes die beter zijn voor Lelystad. Die een positieve impact hebben op werkgelegenheid, op zorg, scholing en veiligheid. Keuzes die bijdragen aan een fijne leefomgeving. Vanuit die wetenschap is dit verkiezingsprogramma geschreven. Een verkiezingsprogramma met brede aandacht voor onze samenleving. Aandacht voor jongeren en ouderen, voor zorgvragers en zorgbieders, voor ondernemers en werknemers.

Het CDA zal in de komende jaren gaan bouwen aan een beter Lelystad. Een beter Lelystad voor iedereen. Dat wordt de basis voor onze keuzes. Ik nodig u van harte uit om dit verkiezingsprogramma, dat met bijdragen van velen tot stand is gekomen, te lezen en uw verantwoordelijkheid te nemen door op 21 maart 2018 ook uw keuze te maken.

Hans Maris
Lijsttrekker CDA Lelystad

Inhoudsopgave

1. Waarden, veiligheid en genieten van onze mooie stad
2. Een sterke samenleving
3. Familie en gezin
4. Onderwijs
5. Zorg voor elkaar
6. Eerlijke economie en ruimte
7. Gezonde gemeentefinanciën

Hoofdthema's die beter zijn voor Lelystad

Een veilige stad:

- Een degelijk verkeersveiligheidsplan
- Betere handhaving door politie
- Veilige bedrijventreinen

Een uitdagende stad voor jongeren

- Meer verbindende evenementen
- Goede scholing
- Huisvesting en faciliteiten Primair Onderwijs verbeteren

Een fijne stad voor ouderen

- Levensloopbestendig bouwen stimuleren
- Toegang tot openbaar vervoer
- Actieplan tegen eenzaamheid

Een zorgzame stad

- Aandacht en steun voor (jonge) mantelzorgers
- Bereikbare zorgteams
- Gerichte aanpak armoedebestrijding
- De Weekendschool en Lelystad Kenniscentrum Talent stimuleren

Een ruime stad met prettige wijken en buurten

- Wijkinitiatieven ondersteunen
- Vernieuwing van oude woonwijken
- Verbeteren en op peil houden groenonderhoud

Een dynamische stad om te ondernemen en te werken

- Ondernemerschap faciliteren
- Onderwijs afstemmen op werkgelegenheid
- Geen verhoging van de OZB
- Ontwikkeling van het buitengebied

Een groene stad om te ontspannen

- Een goed fietswegennetwerk
- Cultureel aanbod stimuleren en faciliteren
- Een attractief tweede zandstrand

Een aantrekkelijke stad om te wonen

- Inzetten op een attractief, levendig en bereikbaar Stadshart
- Herbestemmen kantoorgebouwen naar woningen
- Startersleningen bij aankoop eerste woning

Een bevlogen stad met ambitie!

- Ontwikkeling en bereikbaarheid van vliegveld stimuleren
- Gezonde leefstijl bevorderen
- Nieuwbouw vanaf 2020 energieneutraal en aardgasvrij
- Glasvezel aanleggen in het buitengebied

Stad van en voor ons allemaal!

- Vrijwilligerswerk waarderen en stimuleren
- Communicatie tussen overheid en inwoner verbeteren
- Degelijk, transparant financieel beleid

1. Waarden, veiligheid en genieten van onze mooie stad

1.1 Burgerschap

Lelystad is vijftig jaar geleden ontstaan. Mede dankzij de inzet van de vele pioniers heeft onze stad zich in die vijftig jaar geweldig kunnen ontwikkelen. Actief burgerschap is van alle tijden. Een samenleving wordt sterker als iedereen meedoet, als men omziet naar elkaar, als we de sociale verbondenheid vergroten. De lokale democratie biedt mensen volop kansen om mee te doen. Het CDA staat voor meer zeggenschap, eigenaarschap en ruimte voor initiatief. Initiatieven die bijdragen aan de sociale verbondenheid moeten kunnen rekenen op de ondersteuning van de lokale overheid. Het CDA staat achter artikel 1 van de grondwet en is tegen elke vorm van discriminatie. Racisme, discriminatie en antireligieuze stromingen, zoals antisemitisme, en discriminatie tegen moslims en christenen zijn onder geen beding goed te praten en worden aangepakt.

Het CDA wil actief burgerschap aanmoedigen door:

- het organiseren van wijkavonden;
- het stimuleren van eigen initiatief en verantwoordelijkheid;
- het faciliteren van initiatieven als Lelykracht;

1.2 Veiligheid in de buurt

Veiligheid is een fundamenteel recht voor alle inwoners van Lelystad. Men moet zich veilig en geborgen voelen. Het CDA legt prioriteit bij het tegengaan van criminaliteit zoals woninginbraken en vernielingen in het publieke domein, de handel in drugs en vandalisme. Het CDA wil dat inwoners van Lelystad zich gesteund voelen door de overheid en dat er bij delicten adequaat wordt opgetreden door politie en justitie.

Het CDA wil de veiligheid bevorderen door:

- het uitbreiden van WhatsAppgroepen in wijken en buurten;
- geen uitbreiding van coffeeshops in Lelystad;
- zichtbare en effectieve handhaving en optreden door de politie;
- het aanpakken van de oorzaak van het rondhangen van jongeren, niet het aanpakken van de jongeren zelf.

1.3 Kunst en cultuur

Kunst en cultuur bepalen de identiteit van een stad en haar inwoners. Kunst en cultuur draagt bij aan persoonlijke ontplooiing van mensen en stimuleert verbinding. Voor het CDA is cultuureducatie en -aanbod belangrijk. Via het onderwijs en de gemeente kan worden kennisgemaakt met de lokale cultuur, muziekscholen, musea, bibliotheek en culturele instellingen. Het CDA ziet het belang en de kracht van culturele instellingen als KUBUS, Agora en Bibliotheek en hecht waarde aan cultureel ondernemerschap.

Het CDA wil kunst en cultuur bevorderen door:

- een ondersteuningsfonds voor lokaal cultureel ondernemerschap in te stellen;
- stimulering van kunst in de openbare ruimte, bij voorkeur van lokale kunstenaars, door de gemeente;
- samenwerking tussen culturele instellingen hetgeen leidt tot efficiëntere bedrijfsvoering en verbetering van het aanbod.

1.4 Gemeentelijke taken

Een betrokken gemeente die haar inwoners kent en aansluiting zoekt bij maatschappelijk initiatief. Dat is de wens van het CDA. Omdat gemeenten steeds meer (regionale) taken te vervullen krijgen, is het van belang dat er meer verbinding ontstaat met haar inwoners.

Het CDA wil de verbinding tussen de gemeente en haar inwoners bevorderen door:

- wijkgericht te werken;
- een efficiënte en betrouwbare dienstverlening met een korte (binnen twee weken) reactietijd van de gemeente op brieven en e-mails van inwoners;
- persoonlijk contact te faciliteren via ruime openingstijden van het stadhuis;
- een persoonlijke of wijkgerichte benadering voor wijkbijeenkomsten;
- een overzichtelijke werkwijze voor het zorgvuldig omgaan met klachten van inwoners. We zetten in op een lokale ombudsman.

2. Een sterke samenleving

2.1 Iedereen doet mee

Dankzij een faciliterende (en niet langer regisserende) gemeente kunnen burgers verantwoordelijkheid nemen en mede regie voeren over de samenleving waar zij deel van uit maken. De wijkraden fungeren daarbij als klankbord en vormen de schakel tussen de inwoners en de gemeente. Individuele burgers die hulp behoeven kunnen op passende ondersteuning rekenen. Werk is bij uitstek een middel om deel te nemen aan de samenleving en daarmee verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leven en/of het eigen gezin. Het stimuleert een gevoel van eigenwaarde.

Het CDA streeft naar beleid dat erop is gericht om mensen te helpen zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien. Werken met behoud van uitkering is aanvaardbaar als tussenoplossing voor een korte periode. Daar past niet bij dat mensen die geen werk hebben een aanbod voor een baan weigeren.

Het CDA vindt het van belang dat:

- Werkbedrijf Lelystad mensen begeleidt naar het vinden van werk;
- een uitkering pas volgt na grondige verkenning van de mogelijkheden om aan de slag te gaan;
- inwoners met een uitkering een tegenprestatie naar vermogen leveren in de vorm van vrijwilligerswerk, het opknappen van de wijk of een prestatie binnen de zorg. De gemeente zorgt voor een 'prestatieboek' waaruit een keuze kan worden gemaakt. Hierbij wordt bewaakt dat er geen verdringing optreedt van al bestaande betaalde banen;
- bij de inburgering uitgesproken aandacht is voor het aanleren van de Nederlandse taal.

2.2 Terugdringen jeugdwerkloosheid

In lijn met de landelijke trend is de jeugdwerkloosheid ook in Lelystad gedaald. Maar de aanpak van de jeugdwerkloosheid blijft voor het CDA een prioriteit.

Het CDA wil de jeugdwerkloosheid verder terugbrengen door:

- jongeren te stimuleren langer door te leren en hen mogelijkheden te bieden zich meer arbeidsmarktgericht (verder) te kwalificeren bijvoorbeeld voor ambachtelijke beroepen;
- het bieden van scholing, trainingen en werkervaringsplaatsen;
- het ten minste twee keer per jaar organiseren van een arbeidsmarktbijsamenkomst met werkgevers, arbeidsbemiddelingsorganisaties en onderwijsinstellingen om vraag en aanbod van werk en opleiding beter op elkaar af te stemmen;
- het project 'School als Werkplaats' uit te breiden naar het voortgezet onderwijs om schooluitval te voorkomen;
- jongeren met een beperking gespecialiseerde ondersteuning aan te bieden voor toeleiding naar werk.

2.3 Bestrijding armoede

“Eén op de zes kinderen in Lelystad loopt risico op armoede” aldus berichtgeving in 2016. Sindsdien zijn er belangrijke stappen gezet in de bestrijding van armoede. Het CDA bepleit een preventief armoedebeleid. Daarbij is regie op het functioneren van de maatschappelijke keten essentieel omdat daardoor het signaleren van en doorverwijzen bij armoederisico's door alle betrokken partners optimaal kan plaatsvinden. Bij de bestrijding van armoede moet de focus ook op ouderen met een klein inkomen worden gelegd. De mogelijkheden om eenzaamheid onder invloed van een laag inkomen te voorkomen krijgen extra de aandacht.

Het CDA zet daarbij in op:

- aandacht en begeleiding voor gezinnen die in de armoedeval zijn geraakt;

- een financiële of andere ondersteuning om participatie in de samenleving te stimuleren;
- het kunnen blijven deelnemen aan sport en cultuur door kinderen;
- het vroegtijdig voorkomen van huisuitzettingen door actieve inschakeling van hulpverleners;
- specifieke aandacht voor ouderen/senioren met een laag inkomen.

2.4 Eenzaamheid

Naast armoede is eenzaamheid een groot probleem in de samenleving, ook in Lelystad. De zorg en aandacht voor eenzame stadgenoten, jong of oud, is een verantwoordelijkheid van ons allemaal: familie, buren, kennissen en verenigingen. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot afnemende gezondheid en sociaal isolement. Het CDA wil daarom laten onderzoeken waar onze eenzame stadgenoten behoefte aan hebben en daar vervolgens actie op ondernemen.

Het CDA wil een actieve aanpak om eenzaamheid tegen te gaan door:

- huisbezoeken aan 75-plussers door getrainde vrijwilligers;
- het in kaart brengen van eenzaamheid in de gemeente Lelystad;
- gepensioneerden te verleiden hun kennis en talenten in te zetten en daarmee bij te dragen aan het terugdringen van eenzaamheid;
- kleinschalig vervoer voor senioren te realiseren zodat zij kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.

2.5 Vrijwilligers

Lelystad is trots op de vele vrijwilligers die actief zijn in de zorg, het sociale domein, bij sportverenigingen en evenementen. Hun inzet is van onschatbare waarde. Vrijwilligerswerk stimuleert ontmoeting en binding. De druk om vrijwilligers te behouden neemt echter toe. Vrijwilligers kunnen

zich niet altijd voor een langere periode binden door omstandigheden thuis of op het werk.

We zien steeds vaker dat vrijwilligers(-organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen bedenken van dienstverlening voor onze gemeenschap. Deze ontwikkeling verdient wat het CDA betreft ondersteuning. De (sociale) veiligheid van vrijwilligers die te maken hebben met ongewenst gedrag of bejegening verdient aandacht.

Het CDA waardeert de vrijwilligers en is van mening dat zij gemeentelijke ondersteuning en waardering verdienen door:

- deskundigheidsbevordering van vrijwilligers door de gemeente;
- het organiseren van een vrijwilliger van het jaar verkiezing met een aparte verkiezing voor jonge vrijwilliger van het jaar;
- een effectieve afstemming van vraag en aanbod van vrijwilligers via de gemeentelijke website.

2.6 Lelystad sportstad

Lelystad is een sportstad. Voor jong en oud zijn er veel sporten te beoefenen, al dan niet binnen een vereniging. Sport is niet alleen een gezonde vrijetijdsbesteding, maar ook een sociaal gebeuren. Sport speelt ook een rol in het overbrengen van waarden en sociale vaardigheden die in het dagelijks leven wenselijk zijn, zoals respect en samenwerking. Het CDA vindt het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de sportmogelijkheden in Lelystad en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Het sportaccommodatiebeleid is de basis van gemeentelijk sportbeleid met als inzet gezonde sportverenigingen en het blijvend motiveren van inwoners om te (gaan) sporten. Sportruimtes moeten veilig en schoon zijn. Handhaving van een alcoholontmoedigingsbeleid past bij een sportieve stad.

Het CDA ziet voor Lelystad een grotere rol als (regionale-) sportstad. Het brede arsenaal aan sportzalen, sportvelden en beschikbare ruimte (op land en water) biedt mogelijkheden om sportevenementen op regionaal of landelijk niveau te organiseren.

Het CDA wil sport en actieve sportbeoefening stimuleren door:

- het blijven investeren in breedtesport, met daarbij aandacht voor mensen met een beperking;
- een efficiënter gebruik van goed geoutilleerde sportaccommodaties;
- te zorgen voor voldoende groen- en speelvoorzieningen in de wijk voor alle leeftijden;
- het behouden van het jeugdsportfonds voor jongeren tot 18 jaar zodat ieder kind mee kan doen;
- het organiseren van meer sportevenementen voor jongeren.

2.7 Wonen en leefomgeving

Lelystad is een unieke, jonge stad met een demografische opbouw die afwijkt van andere steden met vergelijkbare omvang. Het is een ruime, groene stad waar het fijn is om te wonen. Zowel een woning als de leefomgeving maken dat je je thuis voelt. Een prettig 'thuis' stimuleert participatie van mensen in hun (nieuwe) buurt en draagt bij aan vermindering van overlast.

Voor het CDA moet het lokale woonbeleid gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid en maatwerk voor verschillende doelgroepen. We vinden het van groot belang dat wijken en woningen, in overleg met woningcorporatie Centrada, gerenoveerd worden zodat de leefbaarheid zal worden vergroot en het aanzicht van deze woningen wordt verbeterd. Het CDA zet in op duurzame woningen die goed geïsoleerd zijn. Dit geldt ook voor de huisvesting van maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, buurtcentra en bijvoorbeeld sportkantines. Door de toename van het aantal ouderen - die vaker langer zelfstandig blijven wonen en meestal 1-persoonshuishoudens zijn - hecht het CDA waarde aan een ontwikkeling van woon-

zorgcomplexen “nieuwe stijl” in zowel de particuliere als sociale huursector in Lelystad. Hier kunnen ouderen zelfstandig wonen, gebruik maken van gezamenlijke sociale voorzieningen en kunnen ouderen én jongeren, bijvoorbeeld door maatschappelijke stages, bijdragen aan elkaars welzijn.

Wij verwachten van de gemeente dat zij levensloopbestendige nieuwbouw en woonvormen als Kangoeroewoningen stimuleert. Verbouwingen aan woningen van ouderen die daardoor langer in hun bestaande woning kunnen blijven wonen, moeten worden gefaciliteerd. Dit vraagt ook een soepele regelgeving voor mantelzorgwoningen in de achtertuin.

Voor starters moeten voldoende woningen beschikbaar zijn om te voorkomen dat zij uit Lelystad vertrekken omdat er geen woning is. Het CDA vindt de handhaving van startersleningen (middels revolving funds) essentieel.

Het CDA wil het bijzondere groene karakter van de stad behouden en wil dat het onderhoud van het openbaar groen beter wordt uitgevoerd met extra aandacht voor het centrum, de aanrijroutes van de stad en de woonwijken. Een goed onderhouden buurt blijft netjes, is veiliger en draagt bij aan het welzijn van mensen.

Lelystad kent veel woningen met een asbestdak. Sanering dient plaats te vinden voor 2024. Het CDA vindt dat de gemeente de bewoners bij moet staan met advies en begeleiding van de sanering. Zo mogelijk wordt gelijk ingezet op energiebesparing en/of energieopwekking via zonnepanelen. Inwoners die niet de financiële mogelijkheden hebben om te saneren kunnen een beroep doen op een gemeentelijke leenfaciliteit. Daarnaast moet de gemeente zich inzetten voor tegemoetkoming in de kosten vanuit het Rijk.

Het CDA zet in op een prettige woon- en leefomgeving door:

- de ontwikkeling van een masterplan Wonen en Woningbouw door marktpartijen en gemeente (beschikbaar begin 2019) voor een goede kwaliteit en duurzaamheid van alle (nieuwe) woningen en de leefbaarheid van bestaande wijken op peil houdt en waar nodig structureel verhoogt;

- in samenspraak met o.a. Centrada gerichte keuzes te maken voor de renovatie van woningen en de gebiedsinrichting in de komende 10-15 jaar;
- voldoende aanbod van woningen voor starters en het behouden van de starterslening;
- maximaal 30% sociale huurwoningen op het totaal van nieuw te bouwen woningen;
- nieuw te bouwen sociale huurwoningen als levensloopbestendige woning te bouwen;
- het realiseren van vrije-sector-huurwoningen en koopwoningen in het hogere segment;
- het bouwen van duurzame woningen in, bij voorkeur, gasloze wijken;
- realisatie van woningen in het Stadshart, met daarbij aandacht voor onderscheidende kwaliteit en architectuur;
- extra aandacht voor levensbestendige woningen voor ouderen, al dan niet binnen een woon-zorgcomplex;
- het stimuleren van transformatie van leegstaande panden tot woningen;
- een goed onderhoudsniveau van het openbaar groen en het tegengaan van verpaupering van de leefomgeving;
- ondersteuning van de gemeente bij de asbestsanering onder andere door een gemeentelijke leenfaciliteit.

3. Familie en gezin

3.1 Gezinnen

Voor het CDA is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van waarde. Het gezin vormt het startpunt van ons leven waar we, als we in gelukkige omstandigheden zijn, in geborgenheid mogen opgroeien. Door diverse omstandigheden zien we steeds meer samengestelde gezinnen en gezinnen waarin andere familieleden een belangrijke rol spelen; opa's en oma's die oppassen, of een tante die in lastige tijden bijspringt. De zorg in Nederland zou ondenkbaar zijn zonder de inzet, liefde en aandacht van mantelzorgers. Het CDA heeft daar grote waardering voor en voelt het als een plicht om mantelzorgers bij hun zorgtaak te ondersteunen en deze makkelijker te maken.

Een gezin is een samenleving in het klein. Hier wordt de basis gelegd voor het besef van waarden en normen. Met een groot deel van de gezinnen en jongeren in Lelystad gaat het goed. Sommigen hebben (tijdelijk) een steuntje in de rug nodig. Dat hoeft niet altijd met financiële middelen, maar kan ook door gezinnen te ontlasten met bijvoorbeeld oppas of het organiseren van activiteiten voor kinderen.

Het CDA Lelystad komt op voor kinderen en daarom is het belangrijk dat als ouders besluiten uit elkaar te gaan, zij bij de gemeente terecht kunnen voor hulp en advies. Deze kinderen doen het regelmatig minder goed op school en hebben meer persoonlijke aandacht nodig. Wij bepleiten de mogelijkheid van opvoedondersteuning in moeilijke tijden door de gemeente. Dit kan middels een gezinscoach en/of vertrouwenspersoon. Een andere mogelijkheid is het bieden van hulp via "Eigen Kracht-conferenties", waarbij familie en bekenden samen plannen maken om problemen op te lossen.

Het CDA vindt een stevig fundament onder het leven van kinderen belangrijk en hecht daarom waarde aan:

- gemeentelijke hulp bij echtscheidingen waarbij kinderen zijn betrokken, door inzet van gezinscoaches of een vertrouwenspersoon;
- een gemeente die zich sterk maakt om het aanbod van pleegouders te vergroten;
- organisatie van activiteiten voor jongeren;
- het faciliteren van de Eigen Kracht-conferenties.

3.2 Kindvriendelijke buurten

Ieder kind verdient een fijne, veilige leefomgeving waarin het kan opgroeien. Veilig buiten spelen is gezond. Een goede inrichting van de openbare ruimte die buiten spelen mogelijk en aantrekkelijk maakt, is daarom essentieel. Schoolpleinen, sportveldjes, zoals Cruyff Courts, en speelplaatsen kunnen daar een goede rol in spelen. Daarbij wil het CDA met name in kinderrijke buurten een gerichte aanpak van criminaliteit en verkeersonveilige situaties.

Een kindvriendelijke buurt betekent voor het CDA:

- het betrekken van de bewoners bij het kindvriendelijk maken van de speelomgeving en deze ook afstemmen op kinderen met een beperking;
- een gerichte aanpak van verkeersonveilige situaties;

3.3 Jeugd en jongeren

Met veel jongeren gaat het goed in Lelystad. Het CDA wil dat graag zo houden, maar ziet tegelijkertijd dat niet alle jongeren kunnen meekomen of in de problemen raken. Situaties met verslaving, eenzaamheid, overgewicht, voortijdige schoolverlating en jongerenwerkloosheid zijn ook in Lelystad aan de orde van de dag. In het jongerenbeleid willen we inzetten op het vroeg herkennen van problemen om deze daarmee te voorkomen. Belangrijk is een centraal persoon die contacten onderhoudt en regisseert.

De (preventieve) jeugdzorg kan zo beter aansluiten bij de eigen kracht en de sociale netwerken van jongeren en hun ouders of

verzorgers. In Lelystad zijn relatief veel tienermoeders. Het CDA pleit er voor om deze jonge moeders te begeleiden naar werk en/of een opleiding te bieden.

Hoewel veel jongeren buiten de schooltijden bezig zijn met sport, (vrijwilligers-) werk en hobby's, hoort het CDA van diezelfde jongeren (tussen de 16 en de 24) dat ze vinden dat er weinig te doen is in de stad.

Het CDA pleit voor:

- investeren in vroege herkenning en preventie ten aanzien van problemen bij jongeren;
- in samenwerking met huisartsenpraktijken en GGD Flevoland bestrijding van overgewicht bij jongeren (Voortzetten Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG));
- het bewust maken van ouders dat zwemlessen belangrijk zijn voor kinderen;
- het organiseren door de gemeente, i.s.m. ondernemers, van meer evenementen voor jongeren. We denken daarbij onder andere aan sportieve evenementen, festivals of dance events;
- een effectieve aanpak van loverboys in Lelystad.

3.4 Ouderen

De basis van Lelystad is gelegd door de polderpioniers die in de zestiger jaren naar de polder zijn gekomen. Veel van hen zijn in onze stad blijven wonen en zijn inmiddels op hoge leeftijd. Het aantal ouderen neemt de komende jaren snel toe, en vormt daarmee een fors onderdeel van de samenleving. In Lelystad is de toename de komende 10 jaar zelfs meer dan het landelijk gemiddelde. Dit vraagt van de gemeente een specifiek beleid om hier op in te spelen. Veel senioren kunnen en willen zich na een werkzaam leven graag dienstbaar inzetten op diverse onderdelen van de samenleving. Anderen zijn daartoe door omstandigheden niet in staat. Zij kunnen geïsoleerd raken wat kan leiden tot vereenzaming.

Het CDA wil zich in Lelystad dienstbaar opstellen voor ouderen door:

- aandacht voor het risico van vereenzaming (zie 2.4);
- passend (openbaar) vervoer voor ouderen en goede langzaam-verkeer-routes (zie 2.4);
- goed toezicht op uitvoering en effecten van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning;
- voldoende passende en betaalbare zorgcentra per verzorgingsgebied;
- de realisatie van eigentijdse levensloopbestendige huisvestingsprojecten voor senioren;
- het uitvoeren van het project 'Senioren voor senioren' (Project: Omzien naar elkaar);
- levensloop bestendig te bouwen bij nieuwbouw van reguliere woonhuizen met een etage in de omgeving van het centrum of buurtcentrum;
- in navolging van andere steden een *Odensehuis* op te richten waar ouderen met beginnende dementie en hun familie terecht kunnen voor vragen en activiteiten.

3.5 LHBTI

Lelystad moet een fijne en veilige stad zijn voor lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en intersekse (LHBTI). Het CDA hecht daarom waarde aan goede voorlichting op scholen en ondersteuning van LHBTI-jongeren en maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor deze groep mensen. Discriminatie op grond van geaardheid of iemands 'LBTHI-zijn' moet door de gemeente streng worden aangepakt.

4. Onderwijs

4.1 Onderwijsaanbod

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans om in een stimulerende, veilige en plezierige omgeving hun talenten en vaardigheden maximaal te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners van Lelystad.

Lelystad heeft relatief veel jonge inwoners met een laag opleidingsniveau en een taalachterstand. Er zijn relatief veel eenoudergezinnen en gezinnen zonder inkomen uit arbeid. Initiatieven om taalachterstanden weg te werken wil het CDA ondersteunen en stimuleren. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is van groot belang om taal- en ontwikkelingsachterstanden te voorkomen.

Succesvolle onderwijsprojecten, die gefinancierd werden door de rijksbijdrage van de VVE, dienen daarom ook na het wegvallen van de rijksbijdrage toegevoegd te worden aan het reguliere aanbod. Middelen die de gemeente wil investeren in het tegengaan van achterstanden bij kinderen, worden wat het CDA betreft met name via onderwijs geïnvesteerd en verantwoord in een jaarverslag.

Doordat de klassen in het basisonderwijs groter geworden zijn door landelijke bezuinigingen, zet het CDA in op meer onderwijsassistenten en het delen van kleuterklassen, waar met inzet van VVE geld een extra leerkracht kan worden betaald. Voldoende en adequate huisvesting hoort daar bij.

Het CDA wil ongeoorloofd schoolverzuim en het voortijdig schoolverlaten terugdringen door verscherpte controle en door jongeren die uitvallen, door jongerenwerkers te laten begeleiden naar school of naar een baan, en als dit niet lukt naar een zorgtraject.

Door de SIV (School in Verbinding) en/of het IKC (Integraal Kind Centrum) kunnen de beperkingen door samenwerking-belemmerende-regelgeving worden tenietgedaan zoals bepleit door een aantal grote schoolbesturen, verenigd in het zogenaamde "Pettelaar Overleg".

Scholen bieden niet alleen onderwijs, ze vervullen ook een verbindende rol in de wijk. Het CDA wil die verbinding tussen school, de buurt en ouders stimuleren en initiatieven daartoe ondersteunen.

Het CDA wil investeren in onderwijs door:

- de Voor- (taak gemeente) en Vroegschoolse Educatie (taak schoolbestuur) kwalitatief hoogwaardig aan te bieden;
- opname van succesvolle onderwijsprojecten in het regulier aanbod, ook na het wegvallen van VVE gelden;
- grote klassen te faciliteren met onderwijsassistenten en/of de inzet van extra leerkrachten voor kleutergroepen;
- de verbindende rol van scholen in buurten te stimuleren.

4.2 Talentontwikkeling

Het CDA omarmt initiatieven zoals het Vakcollege Techniek (de nieuwe "ambachtsschool"). In afstemming met het bedrijfsleven wordt geïnvesteerd in een breed aanbod van op ambachten gerichte opleidingen en worden jongeren begeleid naar werk. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen om jongeren die hun talen spreken, de kans op werk wordt daarmee vergroot.

Het CDA wil investeren in de talentontwikkeling van onze jonge stadgenoten door:

- het stimuleren van creativiteit en ontwikkeling van kinderen;
- versterking van het basisonderwijs door de inzet van extra klassenassistenten;
- voortijdige schooluitval te voorkomen;
- het faciliteren van leerlingenvervoer, indien voor leerlingen noodzakelijke onderwijsvormen niet in de eigen gemeente aanwezig zijn;
- in te zetten op meertalig basisonderwijs;
- in het speciaal onderwijs de combinatie met zorg te versterken;
- een breed aanbod van Hbo-opleidingen in Flevoland te stimuleren, waardoor afvloeiing van leerlingenpotentieel naar de Randstad en/of Zwolle wordt voorkomen.

4.3 Passend onderwijs

Kinderen verdienen een plek in het onderwijs die uitgaat van hun mogelijkheden, ze uitdaagt en rekening houdt met hun eventuele beperking. In 2014 is landelijk Passend Onderwijs ingevoerd om dit mogelijk te maken. Het CDA wil kleinere klassen en een lagere werkdruk voor het betrokken personeel. Het CDA vindt dat de gemeente een belangrijke taak heeft om Passend Onderwijs en zorg beter op elkaar aan te laten sluiten door voldoende middelen beschikbaar te stellen.

Het CDA wil passend onderwijs ondersteunen door:

- versterking van het regulier onderwijs met de inzet van extra personeel;
- initiatieven van ouders en docenten te ondersteunen om onderwijs voor leerlingen die meer uitdaging aankunnen en andere in Lelystad ontbrekende onderwijsvormen in de eigen gemeente te realiseren;
- betere afstemming tussen het passend onderwijs en de verschillende decentralisatie domeinen, zoals jeugdzorg en de participatiewet.

4.4 School en omgeving

Schoolgebouwen zijn er niet alleen voor onderwijs, maar kunnen ook een spilfunctie hebben in een wijk, zoals bij de Integrale Kind Centra (IKC). Het CDA wil in het primaire onderwijs ruimte maken voor nieuwbouw op basis van het IKC principe en/of scholen laten fuseren. We willen samenwerking tussen schoolbesturen stimuleren maar hechten daarbij wel waarde aan het behoud van de identiteit van fuserende scholen.

Het CDA is voor "Frisse scholen"; scholen die aan de eisen van deze tijd voldoen. Ter bevordering van leerprestaties maar ook duurzaamheid is het belangrijk dat schoolgebouwen fris zijn en een goed binnenklimaat hebben. Bestaande schoolgebouwen moeten zo snel mogelijk energieneutraal zijn. Het CDA wil een meerjarig huisvestingsplan voor alle oudere scholen in Lelystad, waarin nieuwbouw, duurzame renovatie en het binnenklimaat, een belangrijke plek innemen.

De nieuw te bouwen scholencampus voor voortgezet onderwijs dient een school te worden waarin aspecten voor identiteit en zingeving, gebaseerd op breed draagvlak tot hun recht komen.

Het CDA wil onderwijs en de leefomgeving verbinden en verbeteren door:

- peuterspeelzalen en kinderopvang samen te voegen binnen een IKC;
- bestaande verouderde schoolgebouwen te renoveren of nieuwbouw te plegen;
- een toekomstbestendig huisvestingsplan voor het primair onderwijs.

4.5 Organisatie en financiën

Financieel gezonde scholen die een hoge kwaliteit van onderwijs bieden is topprioriteit voor het CDA. Dit geldt zowel voor het basisonderwijs als voor het voortgezet onderwijs. Dit vergt goede en enthousiaste mensen. Het is aan de schoolbesturen om dit in te vullen. De gemeente kan faciliteren met extra geld. Het CDA wil zich hard maken voor het versterken van de bestuursstructuur en de rol van de ouders. Ouders willen goed zicht hebben op alle aspecten die van belang zijn voor de keuze van een school voor hun kinderen.

Het CDA vindt het belangrijk dat:

- de gemeente meer middelen beschikbaar stelt aan de schoolbesturen om de kwaliteit en inhoud van het onderwijs, zowel primair, voortgezet als passend onderwijs te verbeteren;
- het stimuleren van de creativiteit en ontwikkeling van kinderen door aanbod van naschoolse activiteiten en toegang voor alle kinderen mogelijk te maken;
- het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen in Lelystad te versterken door extra middelen beschikbaar te stellen;
- het opstellen van een meerjarig IHP (Integraal Huisvestingsplan) voor nieuwbouw en/of renovatie van schoolgebouwen van het primair onderwijs.

5. Zorg voor elkaar

5.1 Omzien naar elkaar

Een samenleving maak je samen. Iedereen doet mee, ongeacht leeftijd, geslacht, inkomen, geaardheid of eventuele beperkingen. Het CDA zet in op een samenleving met een sterke sociale verbondenheid met de gezamenlijke inzet en betrokkenheid van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. Hulpbehoevenden worden ondersteund op een manier die bij hen past volgens het principe één gezin, één plan en één hulpverlener. Het CDA waakt ervoor dat we in de gemeente allerlei nieuwe regels gaan vastleggen die niet bijdragen aan een oplossing voor maatschappelijke problemen. De meeste mensen die zorg nodig hebben willen dit zo goed en zo lang mogelijk in hun eigen omgeving organiseren.

Het CDA wil:

- overregulering een halt toeroepen;
- de zorg voor hulpbehoevenden zo dicht mogelijk bij huis organiseren.

5.2 Gezondheid en Welzijn

Een goede gezondheid is een groot goed en zorgt voor een beter welzijn. Relatief veel inwoners van Lelystad lijden onder eenzaamheid, overgewicht, verslaving, mobiliteitsbeperkingen of chronische ziekten. Het CDA wil investeren in de bewustwording van een gezonde leefstijl en beweging en het terugdringen van overgewicht faciliteren en stimuleren.

Het CDA maakt zich zorgen over het stijgend aantal mensen dat verslaafd is aan alcohol, drugs, gokken en gamen.

Het CDA kiest ervoor om:

- de bewustwording bij ouders te vergroten;
- geen nieuwe coffeeshops toe te laten. De bestaande coffeeshop mag blijven. Bij speelgelegenheden en rond schoolpleinen geldt in de openbare ruimte een alcohol- en blowverbod binnen een straal van minimaal 250 meter.

5.3 Toegankelijkheid van de zorg

Vanuit de WMO dient de onafhankelijke advisering geborgd en keuzevrijheid binnen het beschikbare aanbod bewaakt te worden. Kwaliteit en resultaat van de geboden zorg moeten meetbaar zijn en openbaar worden gemaakt. Er moeten heldere kaders komen om de WMO-zorg meetbaar te maken (op proces- en inhoudelijk niveau).

Veel inwoners van onze stad zijn aangewezen op huishoudelijke hulp voor een schoon en leefbaar huis. Bij de keukentafelgesprekken met het wijkteam behoort de cliënt nooit alleen te zijn. Er is of familie of andere cliëntondersteuning aanwezig. De gemeente, niet de verzekeraar, bepaalt bij een positieve beschikking het aantal uren huishoudelijke hulp. Er wordt geen WMO-geld opgepot door de gemeente.

Tevens wil het CDA meer mogelijkheden voor diverse vormen van dagbesteding voor dementerenden, mensen die een beroerte hebben gehad of andere fysieke of mentale beperkingen. Daarbij verdienen de zorgboerderijen onze aandacht. Hier vinden mensen met een zorg- of een hulpvraag een passend laagdrempelige dagbesteding. Wij zetten in op maatwerkarrangementen met redelijke vergoedingen voor geleverde diensten, zodat deze vorm van zorg volop beschikbaar blijft.

Het CDA vindt dat zorg toegankelijk moet blijven door:

- duidelijke informatie vanuit de gemeente naar de inwoners over het aanvragen van huishoudelijke hulp;
- de gemeente de regie te laten nemen bij besluitvorming over bv de toekenning van huishoudelijke hulp;
- goede afspraken met de zorgboerderijen te maken over aanbod en passende vergoedingen.

5.4 Zorgondersteuning door mantelzorg

Mantelzorgers zijn mensen die langdurig en onbetaald zorgen voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende persoon uit hun omgeving. Ook Lelystad heeft veel inwoners die mantelzorg verlenen. Het CDA is van mening dat de

gemeente niet mag korten op zorg als er geen mantelzorg aanwezig is om dat op te vangen. Daarnaast moet de dagopvang en de respijtzorg op orde blijven, zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen. Een respijthuis in Lelystad heeft nadrukkelijk de voorkeur. Het CDA wil dat mantelzorgers waardering krijgen van de gemeente, door bijvoorbeeld 'mantelzorgwaardering' aan te bieden en te helpen bij de aanvraag daarvan.

Zeker 10% van de jongeren onder de 18 in Lelystad verricht mantelzorg. Dat gaat soms ten koste van de schoolprestaties en kan zo de latere kansen op de arbeidsmarkt beïnvloeden. Ook heeft het impact op het welzijn van de jongeren. Het CDA wil meer aandacht voor de jonge mantelzorger. De laatste tijd ontstaan er allerlei landelijke initiatieven gericht op jonge mantelzorgers. Het CDA ziet graag dat Lelystad daar aan mee gaat doen en meer inzet op begeleiding en waardering van de jonge mantelzorger.

Het CDA wil de (jonge) mantelzorgers faciliteren door:

- gemeentelijke mantelzorgwaardering aan te bieden;
- de spoedige realisatie van het respijthuis.

5.5 Participatie

Het mee blijven doen in de samenleving geeft waarde aan iemands bestaan. Soms komt die deelname in gevaar door bepaalde omstandigheden. Dan is het van belang te kijken hoe men toch mee kan blijven doen. Het CDA wil dat niet de professionals of de gemeente primair bepalen wat mensen nodig hebben, maar dat zij dit zelf verwoorden in een gesprek met een medewerker van het sociale wijkteam, die bemiddelt bij en ontzorgt door het vinden van passende oplossingen.

Lelystad heeft volop geïnvesteerd in multifunctionele accommodaties (MFA's), maar uit onderzoeken blijkt dat deze vaak niet optimaal functioneren. Er moet een effectmeting komen van de MFA's op de doelstellingen van ontmoeting en samenwerking. MFA's en buurthuizen moeten ook inzetten op nieuwe rollen en functies zoals dagbesteding, vertrekpunt van wandelclubjes, knutselclub voor kinderen etc. Het vergroten van de zelfredzaamheid is belangrijk voor ouderen om

eenzaamheid tegen te gaan en mee te kunnen blijven doen in de samenleving. Het CDA zal zich bij woningbouwcoöperaties en ontwikkelaars inzetten voor meer levensloopbestendige kleinschalige woningbouw. Ook het Thuishuis, een kleinschalige woonvorm voor alleenstaande ouderen die niet alleen willen wonen en/of (dreigen te) vereenzamen, is een middel om participatie te bevorderen.

6. Eerlijke economie en ruimte

Het CDA streeft naar een eerlijke economie. Dit betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en dat iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Maar dat betekent ook rekening houden met leefbaarheid en de leefomgeving.

Ondernemers hebben, naast een winstdoelstelling, oog voor samenwerking met onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke instellingen. In een eerlijke economie houden we ook rekening met andere taken die mensen naast hun werk in het leven hebben zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken. Het CDA Lelystad wil zorgen voor wat van waarde is, de lokale economie stimuleren en de werkgelegenheid laten groeien.

6.1 Bedrijvigheid en Ondernemerschap

Een gezonde dynamische stad staat vol van bedrijvigheid. Het CDA vindt het belangrijk dat Lelystad een aantrekkelijke plaats is voor bedrijven en hun medewerkers om zich te vestigen. Er zijn relatief veel inwoners in onze stad die elders werken. De vestiging van ondernemingen met arbeidspotentieel voor zowel laag- als hoger opgeleide medewerkers is essentieel voor een verdere ontwikkeling van de stad. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat is daarvoor een belangrijke voorwaarde. Bestemmingsplannen dienen op orde te zijn en ondernemers moeten gefaciliteerd worden om hun ambities te kunnen verwezenlijken binnen onze gemeentegrenzen.

De opening in 2019 van Lelystad Airport is essentieel en biedt de stad grote kansen om zich verder te ontwikkelen. Met de komst van een grote werkgever als Inditex kunnen ook andere bedrijven over de streep getrokken worden om zich in Lelystad te vestigen. Het CDA ziet Lelystad Airport als een banenmotor. De verbetering van de omliggende infrastructuur en de realisatie van een snelle bus- en fietsverbinding van de luchthaven naar het centrum is prioriteit van het CDA.

Het CDA juicht de transitie van Concern voor Werk naar een Social Firm toe. In een Social Firm werken mensen met en zonder een beperking samen. De fysieke werkomgeving voor ondernemers moet kwalitatief op peil worden gehouden; de bedrijventerreinen zijn veilig, schoon en aantrekkelijk.

Het CDA wil Lelystad beter maken voor ondernemers door:

- een slagvaardige overheid;
- goede bestemmingsplannen die het ondernemen faciliteren;
- het openblijven van het Ondernemersloket;
- een arbeidsmarkt waarin iedereen mee kan doen;
- facilitering door de overheid van samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen;
- een aanspreekpunt bij de gemeente voor Social Firms;
- het betrekken van Social Firms bij maatschappelijke uitdagingen in de stad;
- veilige en aantrekkelijke bedrijventerreinen;
- een betere infrastructuur en mobiliteit naar de stad vanaf Lelystad Airport.

6.2 Ruimte

Lelystad is een stad met bijzondere groene plekken, een uniek fietswegennetwerk en veel ruimte om te wonen, te werken en te recreëren. Het onderhouden van deze buitenruimte kost veel geld. De door Den Haag aangekondigde bezuiniging op de ICL-gelden (financiële aanvulling, omdat Lelystad destijds te ruim is opgezet) heeft grote invloed op de financiële mogelijkheden van de gemeente. Het CDA hecht er waarde aan dat het onderhoud van de openbare ruimte op peil blijft door strikte naleving van afspraken voor groenonderhoud. Maar het CDA ziet ook een rol voor de inwoners van de stad. Door het stimuleren van buurtinitiatieven waarin bewoners gezamenlijk een bijdrage leveren aan het onderhoud van het openbaar groen, speelplaatsen en dierenweides kan de gemeente op deze kosten besparen.

Het CDA wil de kwaliteit van de openbare ruimte op peil houden door:

- het ondersteunen van initiatieven van bewoners in de buurt voor onderhoud van het groen en van speelplaatsen;
- het verhogen, door de gemeente, van het onderhoudsniveau van het openbaar groen door handhaving van de afspraken;
- verbetering van de kwaliteit van het fietspadennetwerk (en soms bredere fietspaden);
- onderzoek naar hoe de doorstroming op de dreven op peil kan blijven dan wel kan worden versterkt.

6.3 Stad en centrum

De gemeente Lelystad heeft in 2017 een forse investering gedaan met de aankoop van onroerend goed in het centrum. Deze aankoop biedt nieuwe mogelijkheden voor de ontwikkeling van het stadshart. De noodzakelijke reductie van het aantal vierkante meters voor winkels kan door sloop, maar kan ook door het geven van andere functies aan bestaande panden. Door nieuwe functies te geven aan leegstaande gebouwen (wonen, zorgaanbieders, horeca) en investering in sociale voorzieningen zoals een bioscoop, wordt het centrum dynamischer en aantrekkelijker voor onze inwoners. De kansen die ontstaan voor woningbouw in het Stadshart moeten zo snel als mogelijk gerealiseerd worden. Het woningaanbod moet afgestemd zijn op diverse doelgroepen waaronder ouderen en jongeren.

De koopavond op donderdag trekt weinig publiek. Het CDA wil een proef met het langer openblijven van winkels op donderdag, vrijdag en zaterdag met daarbij een gelijke sluitingstijd van bijvoorbeeld 19.00 uur. Zo kan winkelen naadloos overgaan in uitgaan en daarmee een impuls geven aan het Stadshart.

Het Lelycentre is het oudste winkelgebied van Lelystad. Voor de (oudere) inwoners en de vele bewoners van de in de omliggende wijken gevestigde zorginstellingen is dit het primaire winkelgebied. Het CDA wil dat dit winkelgebied naast het Stadshart kan blijven floreren. Een aantal wijken in

Lelystad beschikt over winkels voor de dagelijkse boodschappen. De uitgestrektheid van de stad maakt dit ook nodig. Maar het voorzieningenniveau in de wijken mag niet ten koste gaan van het Stadshart. De wijkcentra moeten goed bereikbaar blijven via veilige wegen en fietspaden.

Een aantrekkelijke stad betekent voor het CDA ook:

- een vitaal Stadshart met een divers aanbod van winkels, horeca en andere voorzieningen;
- behoud van het Lelycentre als winkelcentrum en de realisatie van woningen in de directe omgeving;
- een goed aanbod van winkels in de wijken maar geen verdere uitbreiding welke ten koste gaat van de attractiviteit van het Stadshart;
- meer financiële middelen voor de ontwikkeling van het Stadshart;
- het opknappen en vergroten van de aantrekkelijkheid van het Agoraplein met meer groen en water;
- aansprekende bebouwing binnen de groene Carré;
- een proef met het verruimen van openingstijden in het Stadshart op vrijdag en zaterdag;
- gelijke sluitingstijden van winkels op donderdag, vrijdag en zaterdag in het Stadshart;
- speelplekken voor kinderen in het centrum.

6.4 De kust

De kustlijn van maar liefst 17 kilometer biedt Lelystad kansen om projecten te realiseren op het gebied van wonen, werken en recreëren. De kustvisie moet richting geven aan deze ontwikkeling. Het CDA is voorstander van een tweede zandstrand bij de strekdam. Dit strand biedt mogelijkheden aan inwoners van de stad en van daarbuiten en ondersteunt de verdere ontwikkeling van Lelystad als watersportstad. De ontwikkeling van het Batavia Kwartier mag niet ten koste gaan van de ontwikkeling van het Stadshart. Er dient onderzoek gedaan te worden naar welke functies er in het Stadshart ondergebracht moeten worden en welke functies de ontwikkeling van het Batavia Kwartier kunnen versterken.

De ontwikkeling van het Batavia Kwartier als evenementenlocatie voor grote evenementen, met zowel lokaal als regionaal/landelijk publiek, wordt door het CDA toegejuicht. Nu de Flevokust, mede dankzij de bijdrage van de Provincie Flevoland, is gerealiseerd is het aan Lelystad om de economische potentie van dit gebied verder te ontwikkelen en uit te buiten. De aanleg van de A23/N23 is daarvoor een belangrijk middel. De aanleg van deze weg leidt ook tot een ontlasting van de dreven in de stad.

Het CDA vindt het essentieel dat er een intensieve samenwerking komt tussen de Batavia Haven en de commerciële havens om de onderlinge kansen beter te benutten en de profilering als watersportstad verder te ontwikkelen.

De kust heeft potentie en het CDA wil die benutten door:

- een vlotte ontwikkeling van het Batavia Kwartier;
- het stimuleren en faciliteren van ondernemen op de Flevokust;
- spoedige aanleg van de N23/A23;
- aanleg van een tweede zandstrand;
- promotie van de mogelijkheden aan de kust;
- verbinding van het Stadshart met het Batavia Kwartier.

6.5 Toerisme en recreatie

Met toeristische trekpleisters als Batavia Stad, Batavialand, de Oostvaardersplassen en Aviodrome heeft Lelystad de nationale en internationale toerist veel te bieden. Lelystad en omgeving heeft een goed fiets- en wandelpaden netwerk dat nauwelijks bekend is buiten Lelystad. Het CDA vindt het een taak van de (toeristische) ondernemers en City marketing om gezamenlijk op te trekken en de stad in zowel binnen- als buitenland te promoten. Het is essentieel dat Lelystad zich nadrukkelijk profileert binnen de MRA (Metropool Regio Amsterdam).

In 2018 zal het eerste eiland van de Marker Wadden, een uniek nieuw natuurgebied in het Markermeer opengesteld worden voor het publiek. Dit biedt nieuwe kansen voor de ontwikkeling van toerisme in Lelystad. Een verdere investering door de

gemeente in dit gebied achten wij niet gewenst zolang er nog andere grote uitdagingen zijn zoals het Stadshart.

Lelystad is een waterstad. Echter, het kunnen genieten van het water is nu grotendeels voorbehouden aan de mensen die zich een boot kunnen permitteren. Het huidige IJsselmeerstrandje in de hoek bij de Houtribhaven is klein en ligt bij mooie dagen vol. Een aanleg van een tweede zandstrand is wenselijk.

Met de toenemende drukte in de Oostvaardersplassen is het van belang om dit gebied infrastructureel beter te ontsluiten. Het CDA wil geen grote grazers in het Hollandse Hout om kaalslag, zoals in de Oostvaardersplassen, te voorkomen.

In en om Lelystad zijn meerdere maneges en pensionstallen actief en er zijn enkele tientallen kleine stallen in de omgeving van de Groene Velden en de Bronsweg. Aanleg en onderhoud van ruiterspaden, samen met de betrokken ondernemers en recreanten, creëert een belangrijke aantrekkingskracht voor mensen die willen wonen in een omgeving waar de hippische sport en recreatie kan worden bedreven.

Om voor inwoners, toeristen en recreanten aantrekkelijk te zijn wil het CDA:

- geen grote grazers in de Hollandse Hout;
- promotie van de stad door ondernemers in samenwerking met City Marketing;
- geen extra geld naar de Marker Wadden;
- de aanleg van een breed tweede strand, waarvan iedereen kan genieten en waar plaats is voor activiteiten en evenementen;
- het samen met ondernemers aanleggen en onderhouden van ruiterspaden;
- camperplaatsen realiseren op plekken waar daar draagvlak voor is;
- de vele fiets- en wandelmogelijkheden in samenhang met de andere attracties in en rond Lelystad actief promoten;
- Lelystad en omgeving een zichtbaar onderdeel maken van de Flevolandse Tulpenroutes.

6.6 Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Een goede bereikbaarheid dient samen te gaan met verkeersveiligheid. Het CDA wil dat de inwoners van Lelystad zich veilig kunnen verplaatsen, of dat nu te voet, per fiets, scooter of auto is. Het CDA Lelystad wil vooral een gerichte aanpak van verkeersonveilige situaties, met name als deze zich voordoen bij maatschappelijke locaties als scholen en sportclubs. Het CDA wil op korte termijn een actueel verkeersveiligheidsplan dat inzicht geeft in alle onveilige situaties in de stad. De gemeente kan hiermee prioriteiten stellen ten aanzien van oplossingen. Indien er grote aanpassingen nodig zijn om de verkeersveiligheid te optimaliseren, dan wil het CDA daar structureel middelen voor inzetten. Het opstellen van een verkeersveiligheidsplan dient te gebeuren in samenwerking met de bewoners van de buurten en wijken, want zij kennen hun leefomgeving het beste. Gegeven de beoogde groei van Lelystad en ook vanwege de verkeersveiligheid is het van belang dat de doorstroming op de dreven in Lelystad op peil blijft. Hierbij behoeft de doorstroming rondom het centrum specifieke aandacht. Een overvloed aan verkeersborden kan de verkeersveiligheid negatief beïnvloeden. Het CDA pleit daarom voor het verwijderen van overbodige verkeersborden.

Het CDA wil werken aan verkeersveiligheid door:

- het betrekken van inwoners bij de totstandkoming van een verkeersveiligheidsplan;
- extra middelen voor structurele aanpassingen die leiden tot veilige verkeerssituaties.

Parkeren.

Het betaald parkeren in het Stadshart en het Lelycentre houdt de gemoederen in Lelystad al jaren bezig. Het betaald parkeren is van invloed op de bezoekersaantallen aan deze winkelcentra. De gemeente Lelystad leidt verlies op de parkeerexploitatie. Het CDA vindt dat betaald parkeren geen belemmering mag zijn voor een bezoek aan het Stadshart of Lelycentre. Daarom willen wij, in afstemming met de betrokken ondernemers, een proef voor een vorm van gratis parkeren introduceren. Bij

succes wordt deze vorm van gratis parkeren blijvend ingevoerd.

Er is in toenemende mate sprake van parkeeroverlast in de wijken rond het station. Wij willen een onderzoek naar alternatieve parkeermogelijkheden voor langparkeerders, met bijvoorbeeld een goede shuttledienst van en naar het station.

Het CDA wil het Stadshart aantrekkelijk en bereikbaar houden door:

- een proef met een vorm van gratis parkeren in het centrum;
- onderzoek naar alternatieven voor langparkeerders;
- verbetering van de mobiliteit in stationsomgeving door aanpassing van de infrastructuur.

6.7 Buitengebied en agrarische sector

Ruim 200 moderne agrarische bedrijven en een groot aantal kennisinstituten, met bijbehorende grond en infrastructuur, geven karakter aan ons landelijk gebied en dragen bij aan de sterke agrarische sector in Lelystad. Het CDA wil deze ondernemingen stimuleren om zich verder te ontwikkelen en actief aan landschapsbeheer te doen.

Een economisch sterk op innovatie gericht en kansrijk ondernemersklimaat is de beste garantie voor het behoud van de leefbaarheid van het buitengebied. Een buitengebied waar op een verantwoorde manier voedsel wordt geproduceerd, duurzame energie wordt gewonnen en benut, en de natuur op een verantwoorde manier wordt beheerd.

De ontwikkelingen in de agrarische sector vragen om nieuwe oplossingen voor ruimtelijke vraagstukken van de agrarische sectoren en de toeleverende en verwerkende bedrijven. Machines en werktuigen krijgen inmiddels dusdanige afmetingen dat ze binnen de stedelijke omgeving een extra risico vormen. Het CDA wil de ontwikkeling van een bedrijventerrein in de omgeving van de luchthaven voor aan de agrarische sector gelieerde bedrijven zoals ondersteunende, verwerkende, opslag-, overslag-, koel- en landbouwmechanisatiebedrijven stimuleren. Initiatieven om de

sterke agrarische sector ver uit te bouwen kunnen rekenen op de steun van het CDA.

Het CDA wil de agrarische sector faciliteren met:

- een proactieve, faciliterende gemeentelijke organisatie op het gebied van wet- en regelgeving;
- ruime mogelijkheden voor innovatieve benutting van vrijvallende erven;
- stimulering (regelgeving/tijdelijk financieel) van initiatieven gericht op de realisatie van 'Lelystad CO2 neutraal in 2022';
- de snelle realisatie van internetverbinding in het buitengebied;
- intensivering van het bestuurlijk overleg en samenwerking tussen bewoners van het buitengebied en de gemeente Lelystad;
- het maximaal benutten van het agrarisch buitengebied vanuit toeristisch oogpunt;
- realisatie van een ontwikkelingsterrein voor agrarische en ondersteunende bedrijven.

6.8 Duurzaamheid en energietransitie

Water, ruimte en groen zijn kernkwaliteiten van Lelystad. Het maakt de leefomgeving prettiger en gezonder voor onze inwoners. Het CDA vindt het belangrijk om het gemeentelijk groen duurzaam te beheren en het water schoon te houden. Zwerfafval, bestrijdingsmiddelen en medicijnresten horen daar niet in thuis.

Frequentere en heviger buien door klimaatverandering kunnen in combinatie met verdere verstedelijking leiden tot wateroverlast. Dit vangt de gemeente op door in overleg met het Waterschap en projectontwikkelaars voldoende waterberging en gescheiden hemelwaterafvoer bij nieuwe wijken te realiseren.

Voor het CDA is rentmeesterschap geen ouderwetse term, maar een kernbegrip waar we veel waarde aan hechten. We leven niet voor onszelf. De wereld om ons heen willen we doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. In een eerlijke economie

gaat het om meer dan groene energie, afvalrecycling en energiebewustzijn van mensen. Dit vraagt de komende jaren om een forse investering in de economie en infrastructuur van de gemeente Lelystad. Het CDA wil vooral aansluiten bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers en hen de ruimte bieden.

We leven in een tijd dat particulieren en bedrijven de omslag maken naar een lager energieverbruik, van met name hernieuwbare energie. Minder vervuiling en werken in een schone en frisse leefomgeving is gezond en prettig voor iedereen. De wereld mooier achterlaten dan we haar aantreffen is de kern van de CDA-visie op de energietransitie. Wij leggen het maatschappelijk initiatief daartoe zo laag mogelijk in de samenleving.

De uitvoering van de Wet Milieubeheer vraagt ook in Lelystad om een nauwe afstemming van de gemeente met de omgevingsdienst en het MKB. Alle energetische maatregelen die zich binnen vijf jaar terug verdienen moeten uitgevoerd worden. De gemeente levert uiterlijk in 2019 een plan op dat beschrijft hoe de vergunningplichtige MKB-bedrijven zich dienen te houden aan de voorwaarden van deze wet. Daartoe zet de gemeente in afstemming met het bedrijfsleven middelen in die het MKB technisch en financieel ontzorgen in het bereiken van hun doelen. Daarnaast zorgt de gemeente voor voldoende informatie, stimuleert en koppelt goede voorbeelden en ondernemers aan elkaar.

Duurzaamheid betekent ook minder afval produceren en meer hergebruik. Het CDA wil meer voorlichting voor bewustwording van de noodzaak om minder afval te produceren. Het afval, dat nog wordt geproduceerd, is de nieuwe grondstof van morgen. Dat vergt een goede scheiding. Machinaal scheiden bij de verwerker kan met de nieuwste technieken beter dan thuis scheiden. Het CDA ziet graag dat optimaal machinaal scheiden ook voor Lelystad beschikbaar komt.

Een grote energiebesparing kan gerealiseerd worden binnen de muren van de eigen woning. Het blijkt dat mensen die moeten bezuinigen dat veelal vooral kunnen door te besparen op energie. Om dit te bereiken moeten deze huishoudens echter

wel geholpen worden door coaches, die ter zake advies kunnen geven en vervolgens checken of de adviezen het gewenste resultaat opleveren. Samenwerking met woningbouwcoöperaties is daarbij belangrijk. Energiecoaching is goed voor de portemonnee van minima, het milieu en de werkgelegenheid.

Het CDA wil duurzaamheid en energietransitie faciliteren door:

- duurzame energieprojecten in bestemmingsplannen te faciliteren;
- bestaande bouw (scholen, huurwoningen etc.) energiezuiniger te maken;
- meer oplaadpunten voor elektrische auto's;
- gemeentelijke regie voor betere inpassing en draagvlak van omwonenden bij de plaatsing van windmolens;
- het binnen 10 jaar energieneutraal maken van maatschappelijk vastgoed;
- het ruimte bieden aan huidige en/of nieuwe energiecoöperaties (waaronder Groene Reus) waardoor een collectief bezit van windmolens kan ontstaan;
- het scheppen van gunstige voorwaarden voor inwoners van Lelystad om zelf duurzame energie te produceren;
- het stimuleren van regionale projecten om dagelijks voedsel in de directe omgeving te verbouwen;
- een ruimer deel van de NUON reserves te bestemmen voor stimulering van de plaatselijke energietransitie;
- via duurzaamheidscoaches sterker in te zetten op energiecoaching van huishoudens met een minimuminkomen ter vermindering van het energieverbruik en de energiekosten;
- via promotie sterk inzetten op het vermijden van afval en het faciliteren van omgekeerd inzamelen (zolang machinaal scheiden op de verwerkingslocatie nog niet mogelijk is);
- te bevorderen dat woningbouwcorporaties actief in gesprek gaan met bewoners van huurwoningen om het plaatsen van zonnepanelen mogelijk te maken;
- vanaf 2020 alle nieuwgebouwde woningen te laten voldoen aan de Nul op de Meter uitgangspunten.

7. Gezonde gemeentefinanciën

Een eerlijke lokale economie vraagt om solide overheidsfinanciën en lasten die passen bij de inkomsten. Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit middelen vanuit de Rijksoverheid, een relatief klein aandeel komt uit lokale heffingen en belastingen. Het CDA heeft de overtuiging dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn en die bijeengebracht zijn door de burgers.

De uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en lage lokale lasten. De tarieven voor de OZB zijn ten opzichte van het landelijke gemiddelde, in de gemeente Lelystad aan de hoge kant. Hoewel deze belasting ook bijdraagt aan investeringen in de gemeenschap is het CDA tegen een verdere verhoging van de OZB tarieven (behoudens een correctie voor inflatie). Het CDA wil heldere keuzes maken in hetgeen we wel of niet kunnen doen in de komende jaren.

Voor een gezonde financiële basis in onze stad en daarbij rekening houdend met het gelijk blijven van de OZB tarieven wil het CDA:

- een sluitende meerjarenbegroting;
- goede verantwoording bij projecten en subsidies;
- het afbouwen van schulden en het weerstandvermogen op peil houden;
- een kerntakendiscussie op gang brengen op basis van het ICL rapport;
- een brede discussie en harde afspraken over hoe Lelystad omgaat met haar doelen op het moment dat het beschikbare budget sterk gaat wijzigen.

Lelystad, december 2017

✉ fractie@lelystad.cda.nl

🌐 www.cda.nl/lelystad